

[Vivike.]

handlinger 1962 side 92, hvor formanden for Grønlands landsråd udtaler:

„Uanset at man står i en meget vanskelig situation med et overvældende antal opgaver på det sociale område, som man ikke med de foreliggende muligheder kan gøre sig håb om at få løst inden for en overskuelig årrække, må man tage opgaven med børnene og de unge op og søge at give dem sådanne opvækstvilkår, at så mange som muligt kan udfylde deres plads i fremtidens Grønland. I modsat fald vil alt for mange blive en belastning for samfundet i de kommende år i stedet for det, vi håber, nemlig et virkeligt aktiv.“

Og formanden for landsrådet fortsætter:

„Grønlands fremtid afhænger af de vilkår, som børnene og de unge vokser op under, således at man ikke affinder sig med de forhold, som bydes mange børn og unge i dag.“

Disse udtalelser bekræftes af socialinspektør Kaj V. Petersen, som siger, at mange børn i Grønland i dag vokser op under forhold, der er ganske uforsvarlige, og det er altså menneskemateriale, vi her lader gå til grunde. En meget væsentlig årsag til dette er, at den grønlandske landskasse mangler økonomiske midler til at klare de opgaver, som må klares, hvis vi skal have en sund ungdom til at vokse op.

Vi må huske på, at Grønland har langt, langt flere børn, forholdsvis, der er født uden for ægteskab. Det er jo ikke usædvanligt, at et pigebarn på 23-25 år har 3 børn uden at være gift, og at disse unge kvinder ikke kan klare disse børn. Derfor er det så meget mere nødvendigt, at der er midler til at hjælpe dem, så at børnene ikke allerede forsumper som små.

Men som formanden for landsrådet siger: det vil være en uoverskuelig årrække med de foreliggende muligheder, og de foreliggende muligheder er ringe, fordi der ikke er økonomiske midler i kassen og dermed i de grønlandske kommuner, som mangler penge til at klare den sociale forsyning på flere felter. I Danmark er det dog ellers sådan, at kommunerne får en meget stor refusion af staten til social forsyning, til folkepension og en hel del andre ting, så hvorfor skal de grønlandske kommuner ikke have en sådan refusion,

hvorfor skal der være forskelsbehandling? Grønlænderne er lige så danske som vi, der bor i det sydlige Danmark, så hvorfor behandle dem dårligere?

Nu ved jeg godt, at der kan henvises til, og det gjorde den højtærede minister, at sundhedsvæsenet betaler vi, sygehusophold og lignende, og det er rigtigt, at det betales og ordnes af staten til 100 pct., hvad det jo ikke bliver hernede. Men vi må også tage i betragtning, at vi har forsømt denne landsdel, at det er vort ansvar, når den var så tilbagestående, som den var, da man endelig tog fat på en udvikling omkring 1950, at vi bare her afbetaler på gæld. Derfor halter en sammenligning mellem sundheds- og sygehusforholdene i Grønland og i Danmark ganske betydeligt.

Altså hvis vi gennemfører forslaget, er det ikke bare et spørgsmål om humanitært sigte for at hjælpe mennesker, men det er også et spørgsmål om Grønlands fremtid, og jeg håber på en hurtig og velvillig behandling i det udvalg, som jeg håber og ønsker bliver nedsat for at tage sig af denne meget vigtige sag.

K. Axel Nielsen: Mit parti nærer den største sympati for alle egnede bestræbelser for at ligestille den grønlandske befolkning med den syddanske. Vi glemmer imidlertid ikke, at en del af de forskelligheder, der består, eksisterer, fordi Grønland selv har ønsket det. Det er muligt eller endda sandsynligt, at man fra Grønlands side har tænkt sig, at denne tilstand, hvorunder forskelligheder, særlig vedrørende forvaltning, skatteforhold, sociale forhold, retsvæsen m. v., består, skal være en overgangstilstand, men så længe den består, må vi fra den sydlige del af riget respektere den og affinde os med den særlige forfatningsretlige stilling, Grønland har. Efter denne er det ikke rimeligt, at vi pånøder Grønland en sociallovgivning, som Grønland endnu ikke selv har fremsat ønske om. Ja, jeg ville nærmest finde det en smule taktløst, om vi — og det er jo forslaget reelle indhold — tillægger Grønland en slump penge til afhjælpning af den fattigdom, som sikkert består hos visse dele af den grønlandske befolkning.

Hertil kommer for det første, at Grønland selv råder over midler til at afhjælpe den værste nød, idet den grønlandske lands-